

ELŐTERJESZTÉS

- a képviselő-testülethez -

A Wass Albert Művelődési Központ és Városi Könyvtár nonprofit Kft. formában történő működtetéséről vagy nonprofit Kft. létrehozásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

1. KULTÚRA-KÖZMŰVELŐDÉS

Városunk közművelődési vívmányainak és az egyetemes kultúra értékeinek gondozását hosszú évek óta a Wass Albert Művelődési Központ és Városi Könyvtár látja el. Az intézmény mindamellet, hogy egy kulturális "szolgáltató" központ, a városban lévő civil, művészeti, kulturális hagyományokat, eredményeket is hivatott megőrizni, támogatni, de járási és megyei régióközponti kulturális szerepeket is betölt. A központhoz több telephely is tartozik: Hántai Skrihár József Művelődési Ház, Hegedüs Pál helytörténeti Múzeum, Makett-park és Sissy sziget.

Az önkormányzat alapfeladata a település közművelődési ennek megfelelő biztosítása működtetése. Jelenleg elsősorban önkormányzati intézmény formában valósul meg ez a cél, amely meglehetősen avítnak tűnik, hiszen nem képes elég gyorsan reagálni a kulturális, gazdasági és társadalmi szériában történő változásokra.

Ezért készült jelen javaslat miszerint az önkormányzat alapítson egy nonprofit kulturális gazdasági társaságot, amely kellő rugalmassággal tudja kezelni a közművelődés újabb és újabb kihívásait.

A nonprofit szektor nevéől eltérően nem arra hivatott, hogy ne szerezzen profitot, hiszen ez nem is lehetne egy hatékony gazdasági ág. Neve arra utal, hogy egy nonprofit vállalkozás az általa elért profitot nem osztja szét tulajdonosai, alapító, ügyvezető tagjai és az irányító testület tagjai között. Felhasználhatja viszont tevékenységi céljának teljesítésére, fejlesztéseket hajthat végre vagy éppen további profit elérésére törekszik. A keletkező profitot mindenképp alap küldetés céljára kell felhasználni. Ez mind azt a célt szolgálja, hogy a nonprofit vállalkozások a köz javát szolgálják.

Az önkormányzat törekvése hogy Kisbér közművelődését "helyzetbe hozza" amely állapot képes lesz majd többletbevételeket termelni, a jelenlegi önkormányzati támogatás változatlan fenntartása, biztosítása mellett.

A kulturális nonprofit Kft létrehozása a fentiek mellett azért is indokolt, mert amellet, hogy 100 %-os önkormányzati tulajdonban lesz, a költségvetési szervvel ellentétben, rugalmasabb gazdasági és kulturális tevékenységet tud folytatni, a tapasztalatok szerint eredményesebben tud részt venni a különféle pályázatokon, serkenti a közművelődési dolgozók innovációs készségét, megjelenik az önkéntes részvétel (önkéntes munka, adományok).

A rendszerváltás óta nonprofit szféra dinamikusan fejlődik a nyugat európai példát követve. Látható, hogy ezen szervezetek jelenléte a hétköznapi ember életét segítik azáltal, hogy a piacgazdaság hibáit próbálják korrigálni.

A nonprofit társaság jellemzője, hogy tevékenysége nem jövedelemszerzésre irányul. Ilyen esetben nem keletkezik a tulajdonosokat megillető eredmény, nem vethető fel osztalék.

A nonprofit társaság esetén lehetőség a közhasznú besorolás megszerzése.

Kulturális közművelődési szolgáltatást végző nonprofit társaság esetében nyilván cél kell, hogy legyen ezen besorolás megszerzése. A közhasznú besorolás előnye a tevékenységhez kapcsolódó adók illetve kedvezmények, mentesség. Szeretném hangsúlyozni, hogy az adómentesség érdemi előnyt jelent, hiszen különböző adónemek (társasági adó, társas vállalkozások különadója, helyi iparüzési adó) megfizetése jelentős, nem finanszírozott többlet kiadást jelentene.

A nonprofit kulturális kft. megalakulásáról:

- A 100 %-os önkormányzati tulajdonú, kiemelten közhasznú nonprofit kulturális Kft. a város szerteágazó közművelődésének működtetésével, a városi ünnepek szervezésével és lebonyolításával, kommunikációs és városmarketing feladatok ellátásával bízna meg a képviselő-testület.
- Megalakulása lehetővé tenné a fent rögzített feladatok összehangolását, azaz erőforrásokkal való hatékonyabb gazdálkodást.
- A hatékonyabb működtetés egyben ésszerű gazdálkodást, a külső források eredményesebb bevonását, infrastrukturális és szakmai szabad kapacitás értékesítését, a személyi és szervezeti érdekeltségi rendszer javítását jelenti. A gazdaságosabb és hatékonyabb szervezet működtetésével teljesítmény- és minőség szemléletű szolgáltatás erősödése várható.
- A nonprofit Kft. piaci szereplővé válik, együtt működhet más kulturális versenyszférában működő vállalkozással, külső forrásokat képes bevonni és ezeket visszaforgatni alapfeladatai finanszírozására. Például befogadhatunk külső projektet, amely Kisbér javára fordítható, s ezekben a kezdeményezésekben, rugalmasan akár ideiglenes foglalkoztatásokat is bonyolíthatunk.
- A gazdasági társulás rugalmasabb ezért kedvezően hat a szakmai munkára. Azonnal tud reagálni a piac kihívásaira, az esetleges befektetések realizálása megengedett, nyereséget termelhetünk, melyet a szakmai feladatokra fordítanánk.
- A tevékenységből keletkező bevételt a szakmai munka színvonalának megőrzésére fordítanánk.
- Tapasztalatok szerint eredményesebben tudnánk részt venni a különféle pályázatokon.
- A Kft. csak annyi embert foglalkoztatna, amennyi szükséges a zökkenőmentes üzletvitelhez.
- A tulajdonosi viszony nem változik, a Kft. továbbra is Önkormányzati felelősségvállalás mellett működik.
- Előny lenne, hogy a magas színvonalú kulturális szolgáltatásokat, az ingyenes nagyrendezvények lebonyolítását, a civil szervezetek támogatását és segítését, a velük való együttműködést, a gyermek és ifjúsági korosztály művelődési szokásainak formálását továbbra is garantálja az önkormányzat a lakosság felé.
- A közművelődési feladatok ellátása a jövőben is az önkormányzat közművelődési rendelete alapján történne.

Erősségek:

- elhelyezkedés- forgalmas, kistérségi centrum
- sokoldalú szolgáltatás
- 400 főt befogadó színházterem

- meglévő magas szintű kapcsolatrendszer, megye, régió,
- nagyrendezvények, konferenciák, fesztiválok lebonyolítása
- szakmailag felkészült kollektíva
- motivációs rendszer bevezetése
- innováció, új ötletek, új programok, új lehetőségek megvalósítása
- széleskörű látogatói réteg
- jelentős kulturális szerep a térségben

Lehetőségek:

- vállalkozás jellegű tevékenységek erősítése (szolgáltatások)
- kiemelt szerepet kaphat a felnőttképzés és a szabadidő kreatív eltöltése
- térségi kulturális feladatok, rendezvények koordinálása - régióközponti szerep erősítése
- térségi együttműködési kapcsolat fejlesztése
- pályázati lehetőségek kihasználása
- munkatársak tudásának kihasználása (újságírás, iparművészeti bolt üzemeltetése)

ÖSSZEGZÉS:

Az átszervezés célja a közművelődési alapfeladatok mellett egyéb városi feladatok egy helyre koncentrálása, a szakmai munka erősítése, a működési feltételek színvonalának javítása, összehangolása, gazdaságosabb és hatékonyabb szervezet működtetése. Az új szerkezet hatékonyabb irányítást és munkavégzést eredményezne.

A Kft. működtetésére az önkormányzatnak nem kell több pénzt fordítania, mint amennyit eddig is elköltött a megjelölt feladatokra, ugyanakkor elsősorban szakmailag, de gazdaságilag is jobb körülmények teremthetők.

A nonprofit gazdasági társaság megalapításakor a következő feladatokat kell elvégezni:

- feladat-ellátási, közművelődési szerződés megkötése
- vagyonkezelői szerződés létrehozása
- dolgozók átléptetése a társasághoz
- az új társaságnál a dolgozókhoz kapcsolódó ügyek szabályozása
- belső adminisztráció rendezése

A társaság főtevékenysége:

M.N.S. egyéb szórakoztatás, szabadidős tevékenység

A kiegészítő tevékenység szakfeladatai:

egyéb sokszorosítás

könyv-kiskereskedelem

újság, papíráru kiskereskedelem

könyvkiadás

folyóirat, időszaki kiadvány kiadása

filmvetítés

hangfelvétel készítése

M.n.s. információs szolgáltatás

saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése

PR, kommunikáció

reklámügynöki tevékenység

egyéb gép, tárgyi eszköz bérbeadása
fénymásolás, egyéb irodai szolgáltatás
konferencia, kiskereskedelmi bemutató szervezése
egészségügy, oktatás, kultúra, egyéb szociális szolgáltatás
felső szintű, nem felsőfokú oktatás
sport, szabadidős képzés
kulturális képzés
m.n.s. egyéb oktatás
oktatási kiegészítő tevékenység
előadó-művészet
előadó-művészeti kiegészítő tevékenység
alkotóművészet
művészeti létesítmények működtetése
vidámparki, szórakoztatóipari tevékenység
m.n.s. egyéb szórakoztatás, szabadidős tevékenység
m.n.s. egyéb közösségi, társadalmi tevékenység

Egyéb társadalmi feladatok, mely a nonprofit kft. feladatkörébe tartozna:

2. KÖZBIZTONSÁG (polgárőrség, önkéntesség)

A kilencvenes évek elején a közbiztonság gyengülése, az önkéntes rendőrség feloszlása hívta életre az első, bűnmegelőzést célzó társadalmi szerveződéseket. A polgárőr egyesületek spontán módon alakultak, s egymástól függetlenül, széttagoltan működtek. 1991 áprilisában pár száz alapító taggal megalakult az Országos Polgárőr Szövetség (OPSZ), amely idén már ötvenezer önkéntes tagot számlál. A szervezetnek háromszázötven polgármester is tagja.

A helyhatóságoknak mindössze a fele vállalja a polgárőrök anyagi támogatását, biztosítja a megfelelő koordinációt a rendőrség és az önkéntes szervezet között, illetve vonják be az egyesületeket a helyi bizottsági munkába, holott a polgárőrökben hatalmas tartalékok rejlenek.

Az önkormányzati támogatás a működési költségeket fedezi, a tagok önkéntes alapon, tehát ingyen dolgoznak. A rendőrség is támogatja a polgárőröket: tavaly kétszázhatvan gépjárművel segítették a civil bűnmegelőzést. A polgárőröknek a rendőrség és a katasztrófavédelem a stratégiai partnere.

A polgárőrök egyelőre a vidék mozgalma, munkájukat a lakosság háromnegyede igényli.

A szituációs bűnmegelőzés mellett, vagyis a járőrözés mellett kibővült a tevékenységi kör. A civil bűnmegelőzők a rendőrség ellátását is segítik. Részt vesznek a környezetvédelemben, a gyermek- és ifjúságvédelemben, a kábítószer-fogyasztás megelőzésében, a rendezvények, sportversenyek biztosításában, szervezik a SZEM (Szomszédok Egymásért Mozgalom) mozgalmat. Részt vesznek a közlekedés biztosításában, a helyes közlekedési magatartás oktatásában.

- A polgárőr tevékenysége során jogosult a szabálysértés, bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a cselekmény abbahagyására felszólítani, a cselekmény folytatását

megakadályozni, illetve a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt visszatartani. Köteles azonban az elfogott személyt haladéktalanul a büntetőeljárásról szóló törvény szerint eljárni jogosult nyomozó hatóságnak átadni, ha erre nincs módja, e szervet nyomban értesíteni.

- A polgárőr a közúti közlekedési baleset helyszínén a közlekedés zavartalanságának biztosítása érdekében jogosult jelzőőri feladatok ellátására. A rendőri intézkedést igénylő baleset helyszínén a polgárőr a rendőrség megérkezéséig önállóan, azt követően a rendőrség felkérésére és utasításainak megfelelően folytathatja a jelzőőri tevékenységét. A jelzőőr a tevékenységét legalább 10 méterrel a közúti közlekedési baleset helyszíne előtt látja el.
- A polgárőr a rendőri intézkedést igénylő baleset helyszínére érkezését követően haladéktalanul értesíti a rendőrséget. Az értesítés kiterjed a baleset jellegére, a sérültek számára, valamint arra, hogy a polgárőr megítélése szerint milyen veszélyhelyzet állt elő.
- A polgárőr - a polgárőrség és az óvoda, valamint az általános iskola fenntartójával kötött együttműködési megállapodás alapján - jogosult a gyermekek úttesten történő biztonságos átkelésének elősegítése érdekében az óvodák és általános iskolák közvetlen közelében jelzőőri feladatokat ellátni.
- Közúti közlekedési baleset helyszínén és gyermekek úttesten történő biztonságos átkelésének elősegítése érdekében a jelzőőr nappal jelzőtárcsával, éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetén piros fényt adó lámpával irányítja a forgalmat. Munkáját egyértelműen látható, illetőleg hallható jelzésekkel köteles összehangolni. A jelzőőrnek és jelzéseinek a megállási látótávolságból folyamatosan láthatóknak kell lenniük.
- A polgárőrség a rendőrséggel való együttműködés keretében részt vehet a körözött gépjárművek azonosításában. Az azonosított körözött gépjárművekre vonatkozó információkról a polgárőrség a rendőrséget az azonosítást követően haladéktalanul tájékoztatja.
- A polgárőrség tagjai a részükre biztosított eszközöket a rendeltetésüknek és céljuknak megfelelően a feladataik ellátásához használják.

3. KÖRNYEZETVÉDELEM

A polgárőrség olykor összekapcsolódik a környezetvédelemmel.

A polgárőrségnek nemcsak a közrend és közbiztonság fenntartása, valamint a bűnmegelőzés területén vannak fontos feladatai, a civil szervezet kétezer egyesülete és 56 ezer fős tagsága révén aktívan bekapcsolódik a hazai környezet- és természetvédelem munkájába.

Az elmúlt években a Földművelésügyi Minisztériummal együttműködve indították útjára a "Polgárőrök a parlagfümentes településekért" elnevezésű programot. A szaktárca által kiírt pályázaton tíz polgárőr egyesület nyert forrásokat parlagfű mentesítési programokra, valamint az OPSZ idén már a második alkalommal indíthatta el szemléletformáló környezetvédelmi kampányát, melynek során a járőröző polgárőrök és ifjú polgárőrök kétezer tájékoztató csomagot osztottak ki, felhívva a földtulajdonosok figyelmét a parlagfű mentesítés fontosságára.

A környezetvédelemnek minden egyes ember személyes ügyévé kell válnia, ezért noha a jogszabály nem sorolja a polgárőrség alapfeladatai közé a környezet védelmét, de napi tevékenységüknek mégis fontos kiegészítőjévé válhat. A tudatos környezetszennyezés, a környezetkárosítás ellen a megelőzéssel, szemléletformálással lehet a leghatékonyabban felvenni a küzdelmet, amiben a helyi viszonyokat és embereket jól ismerő polgárőröknek

komoly szerepe lehet, de mindezek mellett például a természetvédelmi őrökkel közösen ellátott járőrszolgálatok is nagyon fontosak.

Jelentős társadalmi elvárásokat tudna kielégíteni a környezeti károsítások megelőzésének és felszámolásának területén.

Tevékenységeik:

- A védett természeti területek védelme és felügyelete
- Védett élőlények védelme, elpusztulásuk okainak meghatározása
- Környezeti nevelés, oktatási intézményekben, tanösvényeken csoportok vezetése
- Környezetkárosító hatások feltárása, behatárolása
- Felmérések végzése Magyarország számára kötelező európai uniós környezetvédelmi adatszolgáltatásokhoz
- Környezetvédelmi szabálysértések, bűncselekmények felderítése, megelőzése

Takács József

WAMK igazgató